

Hoe bewegen JGZ professionals van nazorg naar voorzorg?

Ingeborg Tönis, Vasanthi Iyer, Jolanda Keijsers

De zorg moet veranderen wil het toekomstbestendig zijn. In meerdere adviezen, o.a. van de Commissie Kaljouw, wordt het belang hiervan onderkend en wordt gepleit voor een investering in gezondheid en preventie. Dit wordt ook wel aangeduid met de beweging van nazorg naar voorzorg. Meer investeren in preventie heeft gevolgen voor de rol en competenties van professionals. Dat wordt breed onderkend. Zo stelt de Federatie van Medisch Specialisten preventie centraal in het visiedocument voor de medisch specialist 2025.

De NPHF Federatie voor Gezondheid heeft eind 2015 zes richtinggevende vaardigheidsgebieden benoemd voor toekomstige zorgprofessionals. De beroepsgroepen die in staat zijn zich langs deze zes vaardigheidsgebieden te ontwikkelen zijn op termijn beter toegerust. De vaardigheidsgebieden zijn: van behandelen van ziekten naar stimuleren van gezondheid, van ziekte centraal naar patiënt centraal, van individugericht naar ook de omgeving, van probleemgericht naar benutten van kansen, van solistisch werken naar interdisciplinair werken en van analoog naar digitaal werken.

TNO is met een groep JGZ-professionals over deze vaardigheidsgebieden in gesprek gegaan. Deelnemers waren: Jeugdartsen KNMG, artsen M&G, stafartsen, praktijkopleiders van jeugdartsen in opleiding, instituutopleiders, opleidingscoördinatoren van GGD's en JGZ-beleidsadviseurs. Hoe kijken zij tegen deze ontwikkeling aan, mede in relatie tot de toenemende mate waarin er eisen gesteld worden gesteld aan een leven lang leren. En biedt een digitaal portfolio hiertoe een bruikbaar instrument?

Er zijn in eerste instantie individuele interviews met de diverse stakeholders afgenomen. Uit de interviews kwamen een zestal dilemma's naar voren. Deze betreffen de doelgroep, eigenaarschap, functie en eisen van een digitaal portfolio, de rol van de organisatie waar de professional werkt, en hoe een eventueel portfolio te implementeren. Deze dilemma's zijn in een bredere groep stakeholders bediscussieerd. De resultaten van de discussie laten zich als volgt samenvatten.

1. Om toekomstbestendig te kunnen werken is op individueel, team- en organisatieniveau reflectie nodig op de zes vaardigheidsgebieden.
2. Er is daartoe niet zo zeer behoefte aan een digitaal portfolio, maar aan een breder opgezet digitaal platform. In zo'n platform krijgen kennisdeling, kennisontwikkeling, ontwikkeling van competenties, reflectie, feedback, intercollegiale toetsing en coaching een plek.
3. Dit platform dient niet te ingewikkeld te zijn en geleidelijk aan opgebouwd te worden: ontwikkel een eerste robuuste schil en bereid gefaseerd uit.
4. Binnen het platform is ruimte voor een individueel opleidingsplan en de vermelding van scholings- en trainingsactiviteiten. Deze worden gekoppeld aan het bestaande JGZ-registratiesysteem (GAIA).

5. Het te ontwikkelen digitaal platform is niet exclusief voor JGZ-professionals, maar zou ook toegankelijk moeten zijn voor een bredere groep van professionals.
6. Over dit platform heeft de professional de regie; hij/zij bepaalt wie, waar en wanneer toegang heeft. Dat geldt ook voor de toegang tot informatie voor wetenschappelijk onderzoek naar leerprocessen.
7. Het werken met en in het digitaal platform is een vast onderdeel van de opleiding.
8. De organisatie waar de professional werkt faciliteert in tijd en geld het werken met het digitaal platform.
9. Oudere professionals leren anders en hebben andere behoeften dan jongere professionals. Het is van belang om de jonge generatie nadrukkelijk bij de ontwikkeling van een digitaal platform te betrekken.

De zes richtinggevende vaardigheidsgebieden vragen om een mindset die nodig is voor toekomstbestendig werken door alle professionals in de JGZ. De jeugdgezondheidszorg betreft een dynamisch veld. Uit de interviews en stakeholdersbijeenkomst blijkt dat dit veld enthousiast mee wil bewegen en daar ook concrete suggesties voor heeft.

Ingeborg Tönis, Onderwijskundige, Opleiding Jeugdarts

Vasanthi Iyer, arts M&G, MPH, Instituutsopleider TNO

Jolanda Keijsers, NPHF/TNO